

Luftfart 2018 Kvalitets-
deklaration

Trafikanalys

Adress: Torsgatan 30

113 21 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 10

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Brita Saxton

Publiceringsdatum: 2019-03-27

KVALITETSDEKLARATION

Luftfart

Ämnesområde

Transporter och kommunikationer

Statistikområde

Luftfart

Produktkod

TK0501

Referenstid

2018

Innehåll

KVALITETSDEKLARATION	3
Luftfart.....	3
Ämnesområde	3
Statistikområde	3
Produktkod.....	3
Referenstid	3
Statistikens kvalitet.....	7
1 Relevans	7
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	7
1.1.1 Statistikens ändamål	7
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	7
1.2 Statistikens innehåll	8
1.2.1 Objekt och population.....	8
1.2.2 Variabler	9
1.2.3 Statistiska mått	10
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	10
1.2.5 Referenstider	11
2 Tillförlitlighet.....	13
2.1 Tillförlitlighet totalt	13
2.2 Osäkerhetskällor	13
2.2.1 Urval	13
2.2.2 Ramtäckning.....	13
2.2.3 Mätning	13
2.2.4 Bortfall	14
2.2.5 Bearbetning	14
2.2.6 Modellantaganden	15
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	15
3 Aktualitet och punktlighet	17
3.1 Framställningstid	17
3.2 Frekvens	17
3.3 Punktlighet	17
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	19
4.1 Tillgång till statistiken	19

4.2	Möjlighet till ytterligare statistik.....	19
4.3	Presentation	19
4.4	Dokumentation	19
5	Jämförbarhet och sammanvändbarhet	21
5.1	Jämförbarhet över tid	21
5.2	Jämförbarhet mellan grupper	21
5.3	Sammanvändbarhet i övrigt	21
5.4	Numerisk överensstämmelse.....	22
	Allmänna uppgifter.....	23
A	Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	23
B	Sekretess och personuppgiftsbehandling	23
C	Bevarande och gallring	23
D	Uppgiftsskyldighet.....	23
E	EU-reglering och internationell rapportering	24
F	Historik	24
G	Kontaktuppgifter	24
	Bilaga 1	27

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistikens syfte är att beskriva verksamheten med civil luftfart i Sverige det senaste året och med jämförelser bakåt i tiden. Trafik och transporter är i huvudsakligt fokus, men även infrastruktur, luftfartyg och olyckshändelser blir belysta. Den svenska verksamheten ska också sättas i ett internationellt sammanhang genom jämförelser med världsluftfarten. Såväl trafik med flygplan som transporter av passagerare, gods och post är intressanta för användarna och ingår också i statistiken. Statistiken ska finnas för allmän information, utredningsverksamhet och forskning. För forskningsändamål kan statistiken vara otillräcklig, men möjlighet finns att under vissa villkor tillgängliggöra statistikens underlag för forskningsändamål.

Ett annat viktigt ändamål med undersökningen är att fullgöra Sveriges skyldighet att lämna luftfartsstatistik till EU:s statistikbyrå Eurostat.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare är bland andra Trafikanalys själva och andra myndigheter, svenska och utländska intresseorganisationer, regeringen, riksdagen samt konsulter, media och allmänheten. Statistiken används för att få en bild av luftfartssektorn och dess utveckling. Statistiken kan i vissa delar användas för jämförelser med andra trafikslag.

Trafikanalys har löpande kontakter med användarna via flera kanaler och tar emot önskemål från användarna där de kommer till uttryck. Externa användare brukar kontakta Trafikanalys med frågor om statistiken och ibland också med önskemål på förändringar.

Ett sätt för myndigheten att formalisera användarkontakterna är genom användarråd. Vid Trafikanalys finns användarråd för persontransporter respektive godstransporter samt för olyckor där luftfarten ingår. Till användarråden kommer viktiga externa användare av statistiken. Användarråden träffas minst en gång per år.

Syftet med användarråden är att diskutera användarnas behov av relevant officiell statistik. Behov kan vara både nuvarande och sådana som kan förutses för framtiden. Diskussionen i råden förs med hänsyn till de kvalitetskriterier som reglerar den officiella statistiken. En kvalitetsaspekt där vi behöver hjälp utifrån, är statistikens relevans och tillgänglighet. Användarråden är rådgivande för Trafikanalys.

Under 2014 gjordes en kartläggning av hur den officiella statistiken om luftfart används, hur kvaliteten uppfattas och vilka förändringar som är efterfrågade. Det framgick att statistiken främst används för utredning, journalistik och utbildning. Användarna kompletterar i flera fall den officiella statistiken med statistik från andra källor. Det efterfrågades tätare utgivning, fler

variabler såsom flygtimmar, geografisk nedbrytning och finare indelningar exempelvis per flyglinje, samt längre tidsserier. Det restes samtidigt önskemål om statistik på andra statistikområden än transporter men kopplat till luftfarten, exempelvis utbildning inom luftfartsområdet, emissioner och företagets marknadsandelar.

Trafikanalys tar hänsyn till informationsbehov vid statistikutvecklingen i den mån det bedöms möjligt. Det behov som finns av statistik med tätare frekvens än år kan delvis tillfredsställas av den månadsvisa statistik som Transportstyrelsen publicerar i eget namn, dock utanför systemet för den officiella statistiken. De behov som finns av statistik med finare geografisk nedbrytning, t.ex. på flyglinjer, kan inte tillgodoses på grund av statistiksekretessen som skyddar information om flygbolagens ekonomiska förhållanden.

1.2 Statistikens innehåll

Den officiella statistiken om luftfart baseras helt och hållet på administrativa uppgifter från register eller uppgifter från svenska kommersiella trafikflygplatser som Transportstyrelsen redan samlar in för andra ändamål än officiell statistik.

Antal passagerare, gods och post fördelat på inrikes och utrikes trafik på svenska flygplatser med regelbunden civil luftfart och chartertrafik redovisas. Likaså redovisas luftfartsolyckor med motordrivna luftfartyg.

Statistik presenteras på fem områden:

1. **Flygplatser:** Ger en presentation av godkända respektive icke-godkända flygplatser, samt flygplatser där regelbunden civil luftfart och/eller chartertrafik bedrivs.
2. **Luftfartyg:** Svenska luftfartyg fördelat på viktklass och kategori, registrerade och av-registrerade luftfartyg samt luftvärdighetsbevis.
3. **Flygtrafik:** Landningar, passagerare, utbudna flygstolar, gods och post fördelat på in- och utrikes flygtrafik per flygplats, passagerarkilometer, fordonskilometer och tonkilometer i inrikesflyget, antal starter fördelat på flygplanstyp, antal flygrörelser i svenskkontrollerat luftrum.
4. **Säkerhet:** Antal olyckor med motordrivna luftfartyg efter flygsituation, och typ av skada.
5. **Internationell statistik:** Beskriver världsluftfartens utveckling. Tillhör inte den officiella statistiken och behandlas inte närmare i denna dokumentation.

1.2.1 Objekt och population

Statistiken har många tabeller som använder underlag från olika målpopulationer. Målpopulationerna består av de objekt som studeras i undersökningen:

- Godkända och icke-godkända svenska flygplatser
- Flygplatser där det bedrivs linje- och/eller chartertrafik
- Svenskregistrerade luftfartyg
- Luftfartsolyckor i Sverige oavsett luftfartygens nationalitet
- Luftfartsolyckor med svenskregistrerade luftfartyg oavsett haveriplats

För objekten flygplatser finns fyra målpopulationer av intresse: flygplatser och helikopterflygplatser godkända av Transportstyrelsen i slutet av referensperioden (den 31 december), flygplatser som inte kräver godkännande av Transportstyrelsen samt flygplatser där det bedrevs linje- och/eller chartertrafik under referensperioden. Observera att objektmängderna inte är ömsesidigt uteslutande. Målpopulationerna skiljer sig såvitt känt minimalt från intressepopulationerna.

Tabellerna baseras på totalundersökningar och den mesta informationen hämtas från Transportstyrelsens register.

1.2.2 Variabler

Variabler för de olika typerna av objekt:

- **Godkända och icke-godkända flygplatser**
 - typ av flygplats
 - antal flygplatser
 - antal landningsbanor
 - dimensionering och yta (kodsiffra)

- **Flygplatser där det bedrivs linje- och/eller chartertrafik**
 - typ av flygplats
 - längd och bredd på landningsbanor och typ av yta
 - tjänster som tillhandahålls
 - starter och landningar
 - passagerare
 - passagerarkilometer i inrikes linje- och chartertrafik (passagerarkilometer modellberäknat).
 - utbudna flygstolar
 - gods och post samt tonkilometer (tonkilometer modellberäknat)
 - fordonskilometer i inrikes linje- och chartertrafik (modellberäknat)

- **Luftfartyg**
 - antal
 - certifikat
 - typ
 - nyregistreringar och avregistreringar

- **Luftfartsolyckor med motordrivna luftfartyg i Sverige oavsett nationalitet**
 - antal

- **Luftfartsolyckor med svenskregistrerade motordrivna luftfartyg oavsett haveriplats**
 - antal

- **Flygplansrörelser enligt instrumentflygregler i svenskt kontrollerat luftrum**
 - antal

Modellberäkningen av trafikarbete och transportarbete görs med i förväg fastställda avstånd mellan flygplatser, baserade på den kortaste vägen på en jordglob (bågar av storcirklar på en plan karta).

Målvariablerna skiljer sig såvitt känt minimalt från intressevariablerna.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal, summor, medelvärden, maxantal/minimiantal och kvoter (kabinfaktorer).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistikförordningen ställer krav på individbaserad officiell statistik (14 §). Passagerare vid flygresor registreras inte med kön och inte heller med nationalitet. Det finns idag såvitt vi känner till inga planer hos flygplatserna att registrera kön och nationalitet på passagerare. Den officiella statistiken baseras på de register som finns tillgängliga. Att statistiken ska baseras på register i så stor utsträckning som möjligt är ett krav i statistikförordningen (4 §).

En mängd redovisningsgrupper förekommer i de redovisade tabellerna.

- **Godkända och icke-godkända flygplatser** indelas i typ av flygplats (civila/militära, instrument/icke-instrument, godkända/ej godkända, belagda/icke belagda rullbanor)
- **Helikopterflygplatser** delas in i civila och militära.
- **Flygplan** indelas i klasser av högsta tillåtna startvikt.
- **Registreringar och avregistreringar av luftfartyg** samt **luftvärdighetsbevis** indelas i dels motordrivna flygplan dels segelflygplan, motorsegelflygplan och ballonger
- **Landningar på flygplatser där det bedrivs linjefart och/eller chartertrafik** indelas i flygplatser, linjefart och chartertrafik, taxi- och övrig flygverksamhet. Linjefart och chartertrafik delas även in i utrikes och inrikes trafik.
- **Passagerare, gods och post på flygplatser där det bedrivs linje- och/eller chartertrafik** indelas i flygplatser, utrikes/inrikes trafik och ankommande/avresande alternativt avgående.
- **Avresande passagerare i utrikes trafik** indelas efter land för första landningsflygplats efter start från Sverige.
- **Kabinfaktorer** redovisas för inrikes och utrikes trafik och totalt.
- **Utbjudna flygstolar i linje- och chartertrafik** indelas i flygplats och utrikes/inrikes trafik.
- **Flygplansrörelser enligt instrumentflygregler i svenskt kontrollerat luftrum** indelas i överflygningar och totalt under året och per dygn.
- **Starter i linjefart och chartertrafik** indelas i flygplanstyp.
- **Luftfartsolyckor i Sverige med motordrivna luftfartyg oavsett nationalitet** indelas i art av flygning och flygsituation samt typ och grad av skada.
- **Luftfartsolyckor oavsett haveriplats med svenskregistrerade motordrivna luftfartyg** indelas i art av flygning och flygsituation samt typ och grad av skada.

1.2.5 Referenstider

Referensperiod är kalenderåret 2018 för de flesta variablerna. Uppgifter om bestånd av exempelvis flygplatser och luftfartyg gäller den 31 december respektive år. Om det är period eller tidpunkt framgår i respektive tabellrubrik. Ett antal tabeller redovisar statistik i tidsserier för de senaste 2, 10, 13, 14, 19 eller 21 åren. Några tabeller har 1960 respektive 1970 som startår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den redovisade statistiken bygger i stort sett helt på registerbaserade totalundersökningar med god tillförlitlighet. Exempelvis används uppgifter från Transportstyrelsens rörelseregister om antal landningar och passagerare, som sammanställs till årssiffror som publiceras.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Luftfart är en totalundersökning så inget urval görs.

2.2.2 Ramtäckning

Ramppopulationerna i undersökningen utgörs av alla flygplatser, luftfartyg och olyckor som finns i Transportstyrelsens register. Om det finns för många eller för få objekt i registren uppstår övertäckning eller undertäckning. Generellt bedöms risken för detta vara liten, eftersom verksamheterna är tillståndspliktiga.

I rörelseregistret som innehåller starter och landningar bedöms att risken för täckningsbrister är i princip obefintlig. Detsamma gäller registren över godkända flygplatser. De haverier som ingår i statistiken bedöms också ingå i registret utan täckningsbrister.

Viss undertäckning kan förekomma i luftfartygsregistret. Statistiken avser förhållandena den 31 december undersökningsåret. Det kan förekomma fördröjningar i rapporteringen i anslutning till årsskiftet, med resultatet att för många eller för få objekt ingår i statistiken. Detta skulle kunna ske exempelvis vid försäljningar av luftfartyg nära årsskiftet, så att vissa luftfartyg hänförs till fel år i statistiken.

2.2.3 Mätning

Starter och landningar samt uppgifter om passagerare, gods och post rapporteras från flygplatserna till det så kallade rörelseregistret hos Transportstyrelsen. Inrapportering sker en gång i månaden eller oftare om så önskas av flygplatsen. Under 2018 rapporterade 38 flygplatser till Transportstyrelsen. Detta är samtliga flygplatser där det bedrivits regelbunden (linjefart) civil luftfart och/eller chartertrafik under året.

Insamlingen av starter och landningar samt uppgifter om passagerare, gods och post från flygplatserna till rörelseregistret sker en gång i månaden. Det kan också ske oftare på frivillig basis. Under 2018 rapporterade 38 flygplatser till Transportstyrelsen. Det är de flygplatser där det bedrivits regelbunden (linjefart) civil luftfart och/eller chartertrafik under året.

Insamlingen styrs av föreskriften *LFS 2007:70 Trafikflygplatsers rapportering av uppgifter om flygtrafik och ändringsföreskrift LFS 2008:50*. Flygplatserna skickar in filer till Transportstyrelsen. Kodningsfel och vissa rapporteringsfel kan förekomma.

När filerna kommer in till Transportstyrelsens rörelseregister går de igenom en kontroll för att säkerställa att de är i rätt format och att rätt uppgifter är ifyllda. Om fel hittas ombuds rapportören korrigerar sina uppgifter. Därefter går filerna igenom ytterligare en kontroll. Då kontrolleras om det finns några nya uppgifter som inte finns registrerade sedan tidigare i registret, exempelvis nya luftfartyg, nya flygbolag eller nya destinationer. I de fall uppgifter fastnar i denna kontroll så måste Transportstyrelsen lägga till dessa luftfartyg, bolag eller destinationer i registret och därefter lagras de kompletta uppgifterna i databasen.

En annan typ av validering som görs är att uppgifterna jämförs med andra uppgifter i registret. Till exempel jämförs antalet passagerare på luftfartygen med antal säten för att utesluta uppgifter om orimligt många passagerare.

Ibland görs rättelser av uppgifter i databasen. Den officiella statistiken påverkas av dessa rättelser endast om rättelsen sker innan uttaget till statistiken görs. Statistiken Luftfart som publiceras är slutgiltig och revideras normalt inte. Undantag är tabellerna som berör luftfartsolyckor och världsluftfartens utveckling där det förekommer revideringar i den publicerade statistiken.

Under 2016 utfördes en kvalitetsstudie av omfattningen av rättade uppgifter, specifikt uppgifterna om antal passagerare. Jämförelser gjordes mellan de kvartalsvisa uppgifter som Trafikanalys skickat till Eurostat för vart och ett av åren 2006–2015 och de uppgifter som fanns i Transportstyrelsens databas vid tidpunkten för kontrollen, i november 2016. Resultaten visar att antal passagerare totalt för alla flygplatser överskattats i den officiella statistiken varje år, med upp till 0,13 procent per år. De flesta år var skillnaden mindre än 0,1 procent. De största skillnaderna var i början av mätperioden.

På flygplatsnivå var skillnaderna större och kunde vara både över- och underskattningar. Den största skillnaden mellan registret och uppgifterna som lämnats till Eurostat för en flygplats ett enskilt år var -3,8 procent.

Kvalitetsstudien gjordes som sagt på data som lämnats till Eurostat kvartal för kvartal. Uttag till årsstatistiken görs senare än uttag till kvartalsstatistiken. Därför är problemet med saknade rättelser mindre i årsstatistiken än i kvartalsstatistiken, och enligt ovan är felet mycket litet.

Uppgifter till statistiken om antal luftfartyg hämtas ur Transportstyrelsens luftfartygsregister. En del uppgifter om infrastrukturen hämtas ur publikationen *Aeronautical Information Publication* (IAIP) som Transportstyrelsen ansvarar för, och som bland annat innehåller information ur verksamhetssystemet EMPIC, inhämtade från flygplatserna.

Haverier med svenskregistrerade motordrivna luftfartyg samt haverier som inträffat i Sverige oavsett nationalitet på luftfartyget hämtas ur EU:s databas ECCAIRS. Transportstyrelsen kodar och matar in alla flygsäkerhetsrelaterade händelser som sker i Sverige eller för svenskregistrerade luftfartyg utomlands i denna databas som är gemensam för de europeiska staterna. Informationen används i det löpande flygsäkerhetsarbetet.

2.2.4 Bortfall

Luftfart är en registerbaserad undersökning I den mån det finns bortfall är det uppgifter som saknas i registret.

2.2.5 Bearbetning

All statistik som publiceras tas fram genom bearbetning av databasen som finns hos Transportstyrelsen.

Statistikens variabler och fördelningar tas fram med hjälp av sparade frågor som ställs på nytt till materialet varje produktionsgång. Risken för fel är liten, eftersom definitionerna ligger fast i systemet och är felkontrollerade sedan tidigare.

De tabeller som publiceras i den officiella statistiken skapas manuellt via tangentbordet och det är framförallt i samband med denna inmatningsprocedur som bearbetningsfel kan uppstå. För att minska denna risk återskapas ett stort antal av de inmatade värdena av ytterligare (minst) en statistiker.

2.2.6 Modellantaganden

Modellantaganden används vid beräkning av transportarbete (personkilometer och tonkilometer) och trafikarbete (fordonskilometer). Framförd sträcka beräknas med i förväg fastställda avstånd mellan flygplatser, beräknat med storcirklar som den kortaste vägen mellan två punkter på en jordglob. Den verkligt framförda sträckan är oftast längre eftersom en flygning sällan följer storcirkeln exakt. Framför sträcka undervärderas med runt 4 - 12 procent beroende på avstånden på de inrikes flygningarna (egna beräkningar baserat på Inrikesflygets klimatpåverkan – en analys av radarspår TSA-2016-122).

Användare som har andra behov av statistiken om trafikarbete och transportarbete och är specifikt intresserade av den verkliga sträckan bör ta hänsyn till denna felkälla.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas. Undantag är tabellerna som berör luftfartsolyckor och världsluftfartens utveckling där publicerad statistik revideras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden för Luftfart 2018 var lite mindre än tre månader. Till och med referensåret 2014 var publiceringen uppdelad på två tillfällen (i mars och maj), men numera framställs allt inom tre månader.

3.2 Frekvens

Statistiken sammanställs en gång per år. Vissa uppgifter som summeras till helår i *Luftfart* publiceras månadsvis på Transportstyrelsens webbplats www.transportstyrelsen.se under titeln Flygplatsstatistik.

3.3 Punktlighet

Samtliga tabeller med officiell statistik för året 2018 publicerades enligt plan den 27 mars 2019.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på Trafikanalys webbplats www.trafa.se. Där återfinns statistiken fr.o.m. referensår 1999. Statistiken som utgavs av SIKÄ avseende 1999–2009 är tillgänglig via webbplatsens sökfunktion. Äldre publikationer av *Luftfart* och Luftfartsverkets årsbok är tillgängliga via bibliotek.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Transportstyrelsen sammanställer regelbundet skräddarsydd luftfartsstatistik till olika användare. Den som är intresserad kan vända sig till Transportstyrelsen, sektionen för statistik och analys på Sjö- och luftfartsavdelningen.

För forskningsändamål kan även mikrodata lämnas ut efter prövning enligt offentlighets- och sekretesslagen. Ansökan ska göras till Transportstyrelsen.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i tabeller, i Excelformat för att möjliggöra egen bearbetning. Dessutom redovisas de viktigaste resultaten i ett pressmeddelande och i en kortare sammanfattning av årets statistik, i form av text och figurer.

4.4 Dokumentation

Detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*, uppdateras varje år och finns på Trafikanalys webbplats i anslutning till statistiken. Före 2017 publicerades dokumentation med titeln *Beskrivning av statistiken* med ett liknande innehåll.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistiken om luftfart har utkommit i nästan 100 år under olika namn, vilket beskrivs närmare under Allmänna uppgifter, avsnitt F. Jämförelser över riktigt lång tid bör göras med försiktighet. Den årliga officiella statistik som utkommit sedan 1976 har med åren stegvis ändrat omfattning. Uppgifterna som tidigare ingick om Luftfartsverkets verksamhet har ingen motsvarighet i dagens statistik. Från och med 1994 är det inte möjligt att fullt ut särskilja linje- och chartertrafik. Uppgifter om enskilda typer av motordrivna luftfartyg togs bort 1997. Antal certifikat med utökad behörighet togs bort med början i rapporten om 2016, på grund av dålig kvalitet.

Jämförbarheten över tiden är god, för den statistik som ännu ingår. Registren som statistiken bygger på utvecklas bara långsamt, vilket vid jämförelser över tid är en fördel.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Medlemsländerna i ICAO (International Civil Aviation Organization) utgör en internationell luftfartsorganisation under FN. Medlemsländerna rapporterar viss harmoniserad statistik efter beslut av ICAO:s råd.

EU har antagit en förordning om statistikrapportering om lufttransport av passagerare, gods och post. Eurostat – EU:s statistikorgan – använder ICAO koder och definitioner så långt som möjligt vilket främjar jämförbarheten mellan statistiken från ICAO och Eurostat. Vissa metodologiska skillnader finns däremot, t.ex. inkluderar ICAO till skillnad från Eurostat bara linjetrafik och inte charter. Det påverkar jämförbarheten med den officiella statistiken. Den främsta anledningen är det inte finns längre tidserier för den globala chartertrafiken.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

EU:s övriga medlemsländer följer samma EU-förordning som Sverige. Detta innebär att resultaten går att jämföra med övriga medlemsländers.

Målstorheterna i undersökningen kan i viss utsträckning jämföras med målstorheter i Trafikanalys övriga transportstatistik, exempelvis transporterade godsmängder och passagerare i sjötrafikstatistiken, godsmängder i lastbilsstatistiken och godsmängder och passagerare i bantrafikstatistiken. Jämförbarheten med andra trafikslag kan försvåras eftersom definitioner inte alltid är desamma. Exempelvis måste passagerare i denna statistik inte vara samma sak som en resa i viss annan statistik.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Summan av antalet passagerare per flygplats i tabell 4.3 kan inte jämföras med totalen i tabell 4.1. Skillnaden beror på att man på flygplatsnivå redovisar både ankommande som avresande inrikespassagerare, medan man på totalnivå enbart redovisar avresande inrikespassagerare. Motsvarande gäller för summa post och gods i tabell 4.8 som inte kan jämföras med tabell 4.7.

För att inte dubbelräkna totalen visas inga summor i tabellerna 4.3 och 4.8.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) under ämnesområde Transporter och kommunikationer och statistikområde Luftfart. Produktkoden är TK0501. Dock är den internationella statistiken i tabell 7 (och delvis i tabell 6) endast med för att sätta statistiken i ett sammanhang och klassas inte som officiell statistik och behandlas inte i denna dokumentation.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I enlighet med EU-förordningen kommer avidentifierade uppgifter att överföras till EU:s statistiska databaser. Uppgifterna som lämnas till EU är sekretesskyddade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik.

C Bevarande och gallring

Trafikanalys skickar elektroniska kopior av all statistikredovisning och dokumentation till Kungliga biblioteket.

Trafikanalys i egenskap av statistikansvarig myndighet, har arkivansvar för undersökningen. Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgifterna hämtas från de statliga, kommunala och privata flygplatser där det bedrivs linjefart och/eller chartertrafik. Det föreligger rapporteringsskyldighet för flygplatserna om flygtrafiken baserat på Transportstyrelsens föreskrift LFS 2007:70. För flygbolag råder rapporteringsskyldighet om luftfartyg enligt Transportstyrelsens föreskrift LFS 2007:18.

För producenten Transportstyrelsen gäller att uppgifter ur administrativa register ska lämnas till statistiken enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

E EU-reglering och internationell rapportering

De EU-förordningar som styr statistikrapporteringen av lufttransport av passagerare, gods och post är Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 437/2003 och Kommissionens förordning (EG) nr 1358/2003 samt Kommissionens förordning (EG) nr. 546/2005 och 158/2007.

Uppgifter om luftfart rapporteras till Eurostat i enlighet med gällande förordningar.

F Historik

I *Statistisk årsbok* utgiven av Statistiska centralbyrån finns de första tabellerna med luftfartsstatistik. De tidigaste uppgifterna avser 1925 och utkom i årsboken 1928. Alla gamla utgåvor av årsboken går att läsa på SCB:s webbplats.

Separata serier med officiell statistik om luftfart har utgivits åtminstone sedan referensåret 1945. Då var rubriken *Driftsstatistik för civil luftfart* och utgivaren var Luftfartsstyrelsen. Den serien utkom 1945–1961.

En årsbok om luftfart har utgivits sedan 1961 och ingår från och med 1976 i serien Sveriges officiella statistik. Luftfartsverket gav ut dessa till och med referensperiod 1996. Från början var titeln *Luftfartsverket*, men den kallades *Luftfartsverkets årsbok*. Sedan 1995 har titeln varit *Luftfart*. Perioden 1997–2008 utgavs årsrapporterna av Statens institut för kommunikationsanalys, som en konsekvens av statistikreformen. Sedan referensperiod 2009 är det Trafikanalys som publicerar den officiella statistiken men titeln är oförändrat *Luftfart*.

För referensåren 1972–1984 gav SCB ut flygplansstatistik med ett fåtal tabeller i serie T av så kallade Statistiska meddelanden. I den sista utgåvan finns tidsserier över bestånd och nyregistreringar avseende 1968–1984.

G Kontaktuppgifter

<i>Statistikansvarig myndighet</i>	Trafikanalys
<i>Postadress</i>	Torsgatan 30, 113 21 Stockholm
<i>E-post</i>	trafikanalys@trafa.se
<i>Telefon</i>	010-414 42 00

<i>Producent</i>	Transportstyrelsen
<i>Adress</i>	Olai Kyrkogata 35, 601 73 Norrköping
<i>E-post</i>	kontakt@transportstyrelsen.se
<i>Telefon</i>	0771-503 503

Bilaga 1

Definitioner

Godkända flygplatser är svenska flygplatser som innan inrättande och drift har blivit godkända Transportstyrelsen. Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om godkännande av flygplats är tillämplig, TSFS 2019:18. I Sverige omfattas instrumentflygplatser, flygplatser utan instrumentinflygningshjälpmedel, helikopterflygplatser och mindre flygplatser. En instrumentflygplats är utrustad med hjälpmedel som stöd för piloternas navigering i väder med nedsatt sikt.

Helikopterflygplatser används huvudsakligen för sjuk- och ambulanstransporter till och ifrån sjukhus, men det finns också privata företag som etablerat en helikopterflygplats för sin verksamhet.

Instrumentflygplats är godkänd enskild flygplats, allmän flygplats eller militär flygplats som upplåtits för civil luftfart, och där flygtrafikledningen utövas av personal som är godkänd för sådan ledning. En flygplats klassificeras som instrumentflygplats när en instrumentinflygningsprocedur är etablerad och erforderlig utrustning är installerad och godkänd för operativt bruk till minst en banriktning.

Luftvärdighetsbevis ske enligt ICAO finnas för varje luftfartyg som nyttjas i internationellt luftrum. Handlingen ska vara utfärdad eller godtagen av den stat i vilket luftfartyget är registrerat.

Luftfartsolycka motsvarar ett haveri. Inom luftfarten definieras ett haveri på följande sätt: Olyckshändelse, som inträffar med ett luftfartyg mellan den tidpunkt då en person går ombord i avsikt att flyga och den tidpunkt då samtliga ombordvarande personer efter landning lämnat luftfartyget, och som medför a) att ombordvarande eller person på eller utanför luftfartyget genom händelsen avlider eller får allvarlig kroppsskada ("Med allvarlig kroppsskada förstås här sådan skada, som fordrar intagning på sjukhus (motsvarande) och vård under mer än 48 timmar.") eller b) att betydande skada uppstår på luftfartyget eller egendom som inte befordrats därmed.

Luftrumsrörelse omfattar start, landning och överflygning som sker i kontrollerat luftrum enligt instrumentflygregler.

Gods och post är all egendom som lastas på eller lossas från ett luftfartyg förutom förråd och bagage, inklusive väskor för expressbefordran och diplomatväskor, dock ej passagerares bagage.

Passagerare utgörs av betalande passagerare, barn under 2 år som inte har en egen flygstol och besättningsöverföringar. Även antalet transferpassagerare ingår.

Kabinfaktorn mäter i vilken utsträckning planets kapacitet utnyttjas och beräknas som antalet kabinfaktorpassagerare dividerat med antalet utbudna flygstolar.

Kabinfaktorpassagerare är avresande passagerare inklusive transiterande passagerare, men exklusive barn under 2 år. ICAO beräknar kabinfaktorn genom att relatera antalet passagerarkilometer med antalet säteskilometer.

Taxiflyg är yrkesmässig, icke regelbunden luftfart för transport av passagerare med luftfartyg som är typgodkänt för befordran av högst tio passagerare, eller av gods med luftfartyg vars högsta tillåtna startmassa inte överstiger 5,7 ton.

Chartertrafik är yrkesmässig, icke regelbunden luftfart för transport av passagerare med luftfartyg som är typgodkänt för befordran av mer än tio passagerare, eller av gods med luftfartyg vars högsta tillåtna startmassa överstiger 5,7 ton.

Linjefart är befordran av passagerare eller gods enligt en på förhand fastställd och till allmänheten kungjord tidtabell.

Övrig flygverksamhet är allmän flyg (privatflyg, skolflyg, aerial work) och militär.

Aerial work består av jordbruksflyg, flygfotografering, reklamflyg, skogsbrandsbevakning mm.

Bruksflyg är ett samlat begrepp för taxiflyg och aerial work.

Privatflyg är dels flygning för privat bruk utan kommersiellt syfte, dels affärsflyg, det vill säga befordran av passagerare eller gods för företag eller myndighet i egna luftfartyg.

Skolflyg är sådan verksamhet där ändamålet är pilotutbildning och där flygningen övervakas av instruktör.

Militär luftfart är flygningar som sker med militärregistrerade luftfartyg.

Passagerarkilometer är en passagerare som färdats en kilometer.

Tonkilometer är ett ton gods eller post som transporterats en kilometer.

Överflygning är en flygning som sker i svenskt kontrollerat luftrum utan att luftfartyget startar eller landar på någon svensk flygplats.

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades den 1 april 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.